

Anmeldelser

Tips om medisinsk litteratur, andre bøker, filmer og elektroniske medier som bør anmeldes, sendes tidsskriftet@legeforeningen.no

Økonomistyring i sykehus – neppe helse i hvert ord

Inger Johanne Pettersen, Trond Bjørnenak

Helse i hver krone?

Om økonomisk styring i helsesektoren. 241 s, tab. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag, 2003.

Pris NOK 288

ISBN 82-02-19853-4

Denne boken er skrevet av to professorer i økonomi med lang erfaring i formidling til helsepersonell. Den er trolig basert på forelesninger og andre arbeider og tar for seg budsjett- og regnskapssystemer, kostnader, aktiviteter og

produksjonsmål i sykehus samt finansieringsordninger. Et helt kapittel er viet diagnoserelaterte grupper (DGR). I tillegg ispes kapitlene mer generelle helseøkonomiske temaer som tilbud og etterspørsel i helsesektoren, prioritering, helsepersonells etiske holdninger og deres mistro til markedsstyring. Boken er rikt illustrert med grafiske fremstillinger og tabeller som gir liv til fremstillingen.

Den språklige stilen er en blanding av en nokså presis fremstilling av økonomisk teori og en noe forenklet, men ikke så opplysende muntlig form. Jeg ble forstyrret av dette. Innledningskapitlet skjennes av henvisninger til begreper som ikke forklares, og slutninger som ikke er selvforklarende. Resten av boken er heller ikke fri for dette.

Kapittel 8 om utviklingen i andre land ville fungert godt som et innledningskapittel. I kapittel 6 presenteres vi for en figur om budsjettavvik som må være en kladd. For øvrig har dette kapitlet meget gode regneeksempler på analyse av produktivitetstema. Diagnoserelaterte grupper behandles godt og grundig, slik at leseren både skjønner hva det er og hvilke begrensninger de har for finansiering av sykehus.

Skillet mellom kostnad og utgift er viktig å forstå for ikke-økonomer. Henvisninger til dette skillet finnes mange steder i boken, mens forklaringen er gjemt unna på side 119 i et avsnitt om kapitalkostnader. Den noe springende formen har den fordel at kapitlene kan leses temmelig uavhengig av hverandre.

Dessverre er denne boken også preget av

at helseøkonomer stort sett skyr psykiatrien, da måleproblemer her er mye større enn i somatisk medisin, men også faglig mer utfordrende enn stykkprisoppstillingen av kropsdelsmedisinen.

For lesere uten andre økonomikunnskaper enn skrivning av regningskort til folketrygden, er denne boken neppe effektiv tidsanvendelse. De av oss som er undrende til alle skjemaene og analysene vi får i fanget i sykehus, får derimot noen gode aha-opplevelser.

John E. Berg

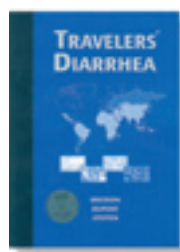
Akuttpsykiatrisk avdeling
Akershus universitetssykehus
Nordbyhagen

Reisediaré for spesielt interesserte

Charles D. Ericsson, Herbert L. Dupont,
Robert Steffen, red.

Travelers' diarrhea

325 s. Ontario: BC Decker, 2003. Pris USD 100
ISBN 1-55009-219-7

Denne boken består av fem deler og til sammen 23 kapitler. Den starter med et kapittel om historiske perspektiver og tar deretter for seg etiologi, patogenese, epidemiologi, kliniske syndromer, prevensjon og behandling. Den

siste delen av boken omhandler diaré i spesielle populasjoner og har egne kapitler om blant annet diaré hos barn, gravide, fly- og cruisepassasjerer, militære, de som er hjemvendte eller fastboende i u-land. Hvert kapittel har format og lengde som en vitenskapelig oversiktsartikkel med egne resymmer og referanser. Tabellene er enkle og oversiktlige. Det er få figurer, som alle er i svart-hvitt.

Sammen med 42 eksperter fra 12 land i fem verdensdeler, har de tre redaktørene kanskje laget et av de mest oppdaterte og grundige verkene om reisediaré. Kapitlene er velstrukturerte, velskrevne og letteste. Fordi det er flere kapitelforfattere med forskjellig bakgrunn, varierer språket og kompleksiteten. Noen kapitler er korte og letteste mens andre er mer komplekse og bruker et tungt og spesialisert språk. Kapitlene kan leses hver for seg, men fungerer også bra sammen. Bruken av tabeller,

figurer og bilder er effektiv og sammen med en god indeks gjør de boken til et godt oppslagsverk. Seksjonene om forebygging og behandling av spesielle grupper inneholder gode og oversiktlige retningslinjer om hvordan forskjellige problemstillinger kan løses.

Leger som skal gi råd til reisende og som møter pasienter med diaré etter utenlandsopphold, vil ha nytte av boken. Videre kan mange av kapitlene brukes til undervisning av helsepersonell på alle nivå. Boken er ikke ment å være en håndbok på reisen, til det vil den ta opp mye plass i bagasjen.

Den vedlagte CD-ROM-en inneholder kun en elektronisk versjon av boken, en PDF-fil for hvert kapittel samt programvare for å lese dette filformatet.

Tor A. Strand

Senter for Internasjonal Helse
Universitetet i Bergen

Alkohol – ingen ordinær vare!

Thomas Babor, Raul Caetano, Sally Casswell, red.

Alcohol: No ordinary commodity

Research and public policy. 301 s, ill. Oxford: Oxford University Press, 2003. Pris GBP 30
ISBN 0-19-263261-2

I et formidabelt dugnadsarbeid har 15 internasjonalt kjente alkoholforskere gått igjennom tilgjengelige forskningsdata og skrevet seg frem til konsensus om effekten av forebyggingstiltak. Boken er å betrakte som et hjelpemiddel i utviklingen av nye strategier for å bekjempe alkoholskader i vår tid, og det er anlagt et bredt globalt perspektiv på oppgaven.

Tittelen henspiller på den oppfatning at alkohol er en vare som må behandles som enhver annen lovlig vare på markedet. En historisk alkoholpolitisk gjennomgang i første del av boken viser imidlertid at det til alle tider har vært nødvendig med tiltak for å begrense skadelig alkoholbruk.

I andre del beskrives alkoholens skadelige virkninger. Konsum og drikkemønster i et globalt perspektiv viser at skadelig alkoholbruk bidrar til 4,0 % av sykdomsbyrden, målt som Disability Adjusted Life Years (DALYs). Til sammenlikning medvirker tobakk til 4,1 %, mens andre rusmidler bidrar mindre enn 1 %. Alkohol bidrar forholdsvis mer i Europa og Amerika enn i resten av verden.